

Osittaisdifferentiaaliyhtälöt

Harjoitus 5, kevät 2009

1. Ratkaise ongelma

$$u_{tt} - 4u_{xx} = e^x + \sin t, \quad x \in \mathbb{R}, t > 0,$$

$$u(x, 0) = 0, u_t(x, 0) = (1 + x^2)^{-1}, \quad x \in \mathbb{R}.$$

2. Määrää alkuarvo-ongelman

$$u_{ttx} - u_{xxx} = 0, \quad x \in \mathbb{R}, t > 0,$$

$$u_x(x, 0) = 0, u_{xt}(x, 0) = \sin x, \quad x \in \mathbb{R},$$

yleinen ratkaisu.

3. Ratkaise ns. *Darboux:n ongelma*

$$u_{tt} - u_{xx} = 0, \quad t > \max\{-x, x\}, t > 0,$$

$$u(x, t) = \phi_{\pm}(t), \quad x = \pm t, t \geq 0,$$

missä funktiot ϕ_+ ja $\phi_- \in C^2([0, \infty))$ toteuttavat yhteensopivuusehdon $\phi_+(0) = \phi_-(0) = 0$.

4. Onko edellisen tehtävän ongelma hyvin asetettu?

5. Ratkaise reuna-alkuarvo-ongelma

$$u_{tt} - u_{xx} = 0, \quad 0 < x < \infty, t > 0,$$

$$u(0, t) = t(1 + t)^{-1}, t > 0,$$

$$u(x, 0) = u_t(x, 0) = 0, x \geq 0.$$

Mitä huomaat raja-arvosta

$$\lim_{x \rightarrow \infty} u(cx, x)?$$

6. Määrää yhtälön

$$u_t = iku_{xx}$$

muotoa

$$u(x, t) = X(x)T(t)$$

olevat ratkaisut; tässä $k > 0$ on vakio.